

Wychodzi codziennie o godzinie 3^{ej} po południu.

Przedpłata wynosi: MIEJSCOWA: kwartał 3 zł. 75 centów miesięcznie 1 „ 50 Z przesyłką pocztową: w państwie austriackim z tygodniem Niedzielnym 5 zł. do Prus i Rzeszy niem. 4 t. 15 sgr. — Szwecji i Danii 6 — Francji i Anglii 23 franków — Włoch 25 — Belgii i Szwajcarii 18 — Turcji i ka. Naddun. 18 bez Tyg. Ni. kwartałnie

Numer pojedynczy kosztuje 8 cent.

GAZETA NARODOWA.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują

W LWOWIE: Biuro Administracji Gazety Narodowej przy ulicy Nowej, pod liczbą 291. W KRAKOWIE: Księgarnia Józefa Czercha w rynku. W PARYŻU: na całą Francję i Anglię jedynie p. pułkownik Raczkowski, rue du boulevard Nr. 1. We WIEDNIU: p. A. Oppolitz. WOLSKA 22. Adresy pp. Haasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. W FRANKFURCIE nad MENEM i HAMBURGU: pp. Haasenstein & Vogler, w BERLINIE: p. Kadołf, Messe. OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 6 cent. od miejsca objętości jednego wiersza drukiem drukim, oprócz opłaty stałej 30 cent. za każdorazowe umieszczenie. Listy reklamacyjne nieopłacone nie legają frankowaniu. Manuskrypta drobne nie zwracają się, jecz, bywają zniszczone.

Lwów d. 12. października.

(Stan obłędzenia w powiecie Kotarskim. — Sprawa bezpośrednich wyborów. — Sprawa polsko-ruska. — Starci Stowienców z Niemcami. — Sprawa ugody z Czechami. — Z zagranicy).

Znowu stan wyjątkowy — czyli stan obłędzenia — w Przedlitawii, a to w Dalmacji, w powiecie Kotarskim (Cattaro). Zarządził go ministerjum pod d. 9. bin., jak czytamy w wczorajszej Wiener Ztg. Widocznie ruchy w włościanstwie już d. 9. bm. nie były tam tak małe, jak je przedstawiał telegram, i nie na jednym dniu się skończyły, i nie na jednej wsi się oparły. Zarządzenie stanu wyjątkowego każe się nadto domyślać, że albo źródło rozruchów nie z samego tylko wyszło włościanstwa, albo, że rozszerzyło się i na inne warstwy; bo rozruchy między włościanami, do których uśmierzenia było trzeba używać szabli kawalerji albo karabinów piechoty, wydarzały się i w Galicji, i na Siedmiogrodzie, i w Krocacji, ponawiały się w tych samych miejscowościach, trwały po kilka i więcej dni, a jednak rząd nie widział się zmuszonym do tak drastycznego i groźnego środka. Dalmacja jest dzisiaj polem, na którym z niemałym wyteżeniem pracują centraliści, aby nie dopuścić przyłączenia tej krainy do korony węgierskiej; pracują Krocaci wespół z Węgrami, aby pozyskać ludność dla tego przyłączenia; pracują zresztą panslawiści w wiadomych celach, nieprzychylnych tak centralistom jak Madziarom i Kroatom. Właśnie też Czarnogóra pragnie uzyskać część wąskiego pasma Dalmacji koło Kotaru, aby mieć przystęp do morza, bez czego Czarnogóra, choćby ją sułtan uznał za niepodległą, będzie faktycznie zawisła od Austrii.

Jako nowinę postawiliśmy tę wiadomość na czele. Ważniejszem jest, że w tym tygodniu w sejmach Przedlitawii zachodniej i południowej wytoczy się sprawa wyborów bezpośrednich. Komisje, a gdzie indziej także mniejszości komisji sformułowaty już swoje wnioski w tej sprawie, albo wnet je sformułują. Wnioski te dzielą się na trzy charakterystyczne grupy, reprezentowane przez sejm wiedeński, który nie tyka Izby panów, sejm gradecki, który reformuje Izbę panów, odsyłając do niej delegację krajową, i sejm pragi i berneński, które będą zapewne w myśl rządu za wyborami bezpośrednimi z grup, podczas gdy dwa pierwsze są za wyborami bezpośrednimi z ogółu ludności i reprezentują dwa obozy centralistyczne. Wzrostki te trzy są za pomnożeniem liczby posłów i za skróceniem trwania mandatu. Sejm tyrolski zapewne uchwali tylko pomnożenie liczby wyborców, a Słowienicy wniosą o wybory powszechne. Wniosek komisji sejm bukowskijski już wiadomy. W sejmie naszym nie poruszy tej sprawy nikt, i nikt też w ogóle na serjo nią się nie zajmuje.

Natomiast u nas poruszoną będzie sprawa najważniejsza, najdrażliwsza — polsko-ruska. Według tego, co nam wiadomo o projekcie członków meńszosty, niema nawet nadziei, aby sprawa ta była stanowczo, na zawsze zatwierdzoną, choćby nawet

bez żadnych zmian przyjęto projekt pp. Kowalskiego, Lawrowskiego itd. Wychodzi on bowiem z dwóch zasad nienaturalnych: 1) bierze za podstawę tylko Ruś galicyjską, 2) Ruś taką, jaką pragną mieć ci właśnie, którzy przez 20 lat nie zdołali — a podobno niektórzy i nie chcieli — utworzyć ruskiego wykształconego języka. Projekt ten, to wyraz tylko jednej partji ruskiej, która wprawdzie góruje swoją silną organizacją i środkami swemi, ale nie obejmuje wszystkich dążeń ruskich w Galicji. Ma on jednak tę wagę, że ułożony został nie tylko przez samych posłów ruskich. Gdyby został przyjęty, to prowadziłby wprost albo do zmoskwiczenia, albo do spolonizowania szkół, i po kilku latach wszcząłby się spór na nowo, lecz w formie daleko drażliwszej niż dzisiaj. Posłowie polscy ograniczają się podobno na zasięgnięciu wiadomości o stanie sprawy ruskiej tylko w swoim własnym kole, nie pytają ludzi, którzy wprawdzie nie są posłami, ale sprawę rozumieją może dokładniej i podaliby środki do gruntownego wszechstronnego jej załatwienia.

W sejmie lublańskim nie zostały spory bynajmniej załatwione przyzwoleniem większości słowienkiej, ażeby wszystkie protokoły sejmowe sporządzane były także w języku niemieckim. Gdy przyszedło do wykonania, Słowienicy wytłumaczyli to tak, że tylko część historyczna protokołów ma być sporządzana w obu językach; ale wnioski i uchwały w tym tylko języku, w którym zostały wniesione i załatwione. Wystąpili przeciw temu Niemcy, wystąpił szef namiestnictwa, ale nadaranie. W sejmie styryjskim dr. Kaiserfeld odpowiedział od Wydziału krajowego na interpelację Hermanna, że gimnazjum realne w Petawie jest niemieckie, dlatego nie żąda się od profesorów wiadomości języka słowienkiego. W sejmie górzycyjskim toczą Słowienicy spór z Włochami o tłumaczenie wniosków i sprawozdań na język także niemiecki, i myślą zażądać osobnej Słoweni.

Debatte szłyżąc ze sporu, który między sobą toczą Presse, N. fr. Presse i Wanderer o sprawę czeską, każde ze swego innego stanowiska, podaje półurzędową wiadomość o stanowisku ministrów w tej sprawie. Skutkiem rezultatu wyborów czeskich, poruszono w kołach rządowych sprawę ugody, a mianowicie chciał hr. Beust pośredniczyć, ale nie w myśli urażenia partji niemieckiej. Tymczasem dzienniki mylnie zrozumiały jego uwagi, wszczęła się polemika, do której się wnieśli i biurokracja, reprezentowana przez barona Kellersperga, usuniętego za wpływem dr. Herbsta namiestnika Czech, i wroga liberałów niemieckich i burżuazji. Zład polityka przybrała cechę zacietoczenia. Wnieśli się i dr. Berger, umieszczając w Presse artykuły, traktowane z lekomyślnością fejtetonową, i któremi uraził i oburzył swoich innych kolegów w gabinecie. Dr. Giska i dr. Herbst puścili zatem przeciw Presse cały szereg artykułów wściekle centralistycznych i groźących Czechom, w N. fr. Presse i w urzędowej Prager Abendblatt. Ale z tego bynajmniej nie wyniknie rozpadnięcie się ministerjum, bo federalizmowi czeskie-

mu żaden minister nie sprzyja. Pragnący ugody ministrowie nie mają broni do przeparcia swoich planów, dlatego skończy się wszystko na utarczkach dziennikarskich.

Najj. Pani wyjechała do Węgier i aż do Bożego narodzenia tam zabawi. Z polityki zagranicznej niema nic nowego. Zapowiedziana manifestacja lewicy francuzkiej ograniczy się zapewne na zbiorowym piśmie, które w dziennikach zostanie ogłoszone. Bodakcja tego manifestu już się podobno zajmuje Pelletan. Deputowani, mianowicie w Paryżu, znoszą się z swoimi wyborcami, ale dotychczas nie na zgromadzeniach publicznych, tylko prywatnie.

Korespondencje Gazety Narodowej.

Lwów d. 11. października.

(5) Kończąc polemikę z Czasem i z Unią o zarzuty przeciw klubowi rezolucjonistów przez te dzienniki podnoszone; Czas nie wskazał miejsca i czasu tajemnych posiedzeń klubu, przyznając, że tylko z pewnych wyrazów pojedynczych mówów wnioskuję, iż tajny program klubu istnieć musi; Unia zaś przyznaje się otwarcie do jednej pomyłki, twierdzi jednak, jakoby zarzut, że program koła posłów rezolucjonistów nazwał programem klubu, niesłusznie ją dotknął. Niech Unia odczyta swój Nr. 10., a przekonana się o słuszności także tego zarzutu.

Tym sposobem powyższy przedmiot zupełnie wyczerpanym został, a wszelka dalsza rozprawa nie byłaby, jak tylko powtarzaniem poprzednich przytoczeń.

Przechodzę więc do innego przedmiotu, t. j. do zastanowienia się, w jakiej formie rezolucja odwołana być powinna. Zastrzegam się jednak a góry, że nie wyrażam, jak tylko moje osobiste zapatrywanie się, zatem ani koła posłów rezolucjonistów, ani klubu rezolucjonistów.

Sejm powołany jest ustępem pierwszym §. 19. st. kr. do obradowania i stawiania wniosków na ogółoznomeni ogólnymi ustawami i urzędzeniami, co ile oddziałują na pomyślność kraju, nie mniej co do wydania ogólnych ustaw i urzędzeń, których wymagają potrzeby i pomyślność kraju. Ustawa określa więc nie tylko samo uprawnienie sejmu, ale także środek, użytym być mającym dla korzystania z takowego. Tym środkiem, ustawą wskazanym, wniosek nie adres, cokolwiek przeciw temu zarzucić chcieliby.

Zatem wniosek nie adres, i słusznie; adres bowiem do osoby konstytucyjnego monarchy wystosowany, jest wyrazem uczuć i usposobienia, a co najwięcej zapatrywania się reprezentacji kraju; nie może być jednak formą, w której sejm wykonuje konstytucyjne uprawnienie na podstawie statutu krajowego.

W adresie mógłby wprawdzie sejm postulatowy prosić niekonstytucyjnego monarchę o zmianę ustaw i urzędzeń, krepujących pomyślność kraju. Akt podobny jednak od sejmu do konstytucyjnego

monarchy wystosowany, jest wręcz niemożliwym. Takim aktem bowiem, odnoszącym się do spraw wchodzących w swe konstytucyjne uprawnienie, zrzekałby się sejm tego uprawnienia swojego. Monarcha nie jest, i nie może być obowiązany do załatwiania spraw i prób w adresie przedkładanych. Oczywiście jest przeto, że nadanie uchwały na podstawie §. 19. st. kr. przez sejm powziętej formy adresu, równać się może abdykacji z tego uprawnienia.

Nadanie podobnemu aktowi formy adresu, jest nadto nawet w tym razie niesposobnym, jeżeliby konstytucyjny monarcha uznawał za stosowne wprowadzić życzenia przez sejm wyrażone na drogę, wiedząc do zadość uczynienia takowym. W tym wypadku bowiem, nie pozostałby konstytucyjnemu monarche, jak tylko dwie drogi: droga zamachu stanu, gwałcąc konstytucję, zatem podkopując wszelkie podstawy prawnego ustroju, której żaden sejm sobie życzyć nie może, lub też oddanie całej sprawy odpowiedzialnemu rządowi do konstytucyjnego traktowania, a zatem wprowadzenie całej sprawy właśnie na tor, który rzecznikom adresu nieodpowiednim być się wydaje, i którego uniknąć radzi.

Gdy zatem wniosek sejmu, w razie przesłania go w adresie, nawet w najszczęśliwszym wypadku na inną drogę dostać się nie mógłby, jak do konstytucyjnego rządu, tj. do ministerstwa; więc niekonstytucyjna abdykacja z uprawnienia w §. 19. st. kr. sejmowi przyznanego żadnej praktycznej korzyści przynieść nie mogła; przeto pojąć nie mogę, dla czegoby nawet najutilitarniejszy utilitarysta sejmowi doradzał, ażeby w przesłaniu w bieżącej kadencji przeszłorocznej rezolucji sejmowej, inną drogę obierać miał sejm, jak w przyszłym roku?

Czas nie zaprzecza tej drodze konstytucjonalizmu, zarzuca jej jednak, iż jest centralistyczną. Zgoda, ależ taż najniebezpieczniejsza konstytucja nasza jest centralistyczną. Czyż Czas ma mieć, że stanowisko sejmu stanie się więcej autonomicznym federalistycznym, jeżeli odstąpią od prawa w §. 19. st. kr. sobie przyznanego, przedstawi zmiany w konstytucji dla pomyślności kraju nieodzowne, zamiast uchwały na podstawie konstytucji przez siebie powziętej, konstytucyjnemu rządowi, — w formie adresu a zatem próby samemu monarche, któremu nie pozostanie inna konstytucyjna droga, jak tylko odstąpienie tej sprawy temu samemu konstytucyjnemu rządowi?

Z tych powodów mniemam, że jedyną ustawie, powadze sejmu i obecnemu położeniu, odpowiadającą formą powtórzenia rezolucji, jest ponowienie jej zupełnie w ten sam sposób, w jakim w przeszłym roku uchwaloną i przesłaną została.

Praga czeska d. 9. października.

(KK.) Wystąpienie kilku dzienników wiedeńskich w duchu zgody z opozycją czeską, a przedewszystkiem artykuły wstępne z niedzieli i piątku dziennika Presse, wywołały między stronictwem rządowo-niemieckim i onegoż organami prawdziwą burzę. Prawda przez Presse bez ogródki i z wyciągnięciem, do zgody dłońmi

Jak swobodnie ludy obchodzą narodowe pamiątki.

Kraj mój biedny, jakżeż tobie daleko do tej szczęśliwej krainy, gdzie niema miesiąca, niema nawet tygodnia, żeby wspomnienie jakiejś historycznej pamiątki nie było obchodzone grzotem i wiatrowym, muzyką, śpiewem, tańcami, ucztą i nieustannymi okrzykami na cześć ojczyzny. Kraj ten szczęśliwy, o którym chce mówić, choć ubogi i ciasny, dziś jak piękna oaza wznosi się wśród przestartej, znikczemniałej, spłodzonej Europy, pokazując czem mogą być ludy, co nie znają innego pana nad prawo przez siebie ustanowione, innej arystokracji, jak niebotyczne góry, innych obowiązków, jak kształcić się i pracować na pożytek własnej swojej ojczyzny, i nie znają innej nagrody jak uznanie rodaków i głos własnego sumienia.

Cheć opisać choć w krótkości uroczystość, którą obchodzono w Genewie, w dzień odkrycia pomnika na pamiątkę przyłączenia genewskiego kantonu do federacji szwajcarskiej w r. 1814.

Już na dwa dni przed uroczystością, miasto przybrało świąteczną postać. Wszystkie fontanny, wszystkie pomniki pokryły się girlandami kwiatów i zieleni; z każdego okna wychyliły się chorągwie z herbami kantonów Szwajcarii, lub wsparty krzyż biały na czerwonym polu — herb Rzeczypospolitej. Co kilkanaście kroków, z największym gustem ubrane kwieciami stały arki triumfalne, podtrzymujące napisy, które przypominały przeszłą sławę, lub teraźniejszą szczęście. Tu nie było rąk najeżdżających dla upiększenia miasta, nie było sum asygnowanych od rządu, nie było oficjalnego kierunku; każda ulica wybierała sobie komitet, który obmyślał plan upiększenia domu, i każdy obywatel dokładał wszelkich starań, aby nie dać się drugiemu wyprzedzić, prześcignąć w objawie radości i chęci jak najświetniejszego obchodu wielkiej historycznej pamiątki.

Kto widział Genewę, otoczoną zielonemi górami, przegladającą się w lazurowym zwierciadle najpiękniejszego w Europie jeziora, kto pożył pod czystym jej niebem, kto oddychał zdrowem jej powietrzem, pojmie jaką piękną była pani Lemanu, przystrojona na obchód złotego wesela. Dzieci jej uro-

czyście dziękowały Bogu za swobodę, która ich zrobiała szczęśliwymi, wśród tylu innych, których jęki czasami dolatują w te kraje, odbite echem od gór ich nieprzystępnych.

20. września, zaledwo słońce złocistymi promieniami oblało jezioro, huk dziań, dźwięk dzwonów kościelnych miasta i bliższych wiosek zbudził mieszkańców. Była zaledwo siódma godzina zrana, a już wszystkie ulice miasta przepięknie były ludem. Co chwila przechodziły z chorągiewami i muzyką na czele, stowarzyszenia polityczne, artystyczne, filantropijne i literackie, których liczba tak inna, i które odgrywały taką wielką i świętą rolę w życiu tego wolnego kraju. Wszyscy dążyli na wielki plac, z którego miasta zaczął się procesja. Ludzie najprzeciwniejszych zdań spotykali się przyjaźnie, z uśmiechem na ustach, i szli razem, zapomniawszy o niedawnej walce; najmniejsze słowo, najmniejsze wspomnienie o niedawnych usterekach nie zakłóciło ogólnej harmonii. Co chwila odzywały się okrzyki „Niech żyje“ to dla deputacji północnych Amerykanów, to dla weteranów 1814 roku, którzy nieśli starą genewską chorągiew, już spłowiałą zupełnie, lecz nie zwalną niewolą; to dla deputacji innych kantonów, które przybyły pozdrowić braci swoich.

O godzinie dziewiętej zrana, pięć kolumn, zawierających do 25 tysięcy ludzi, niosących chorągwie przeróżne i rozmaite emblema, ruszyły z miejsca, mając na czele Wielką Radę Rzeczypospolitej i Wydział jej wykonawczy. Ze wszystkich okien kobiety i dzieci witały okrzykami radości ten pochód tryumfalny. Kilkaście muzyk grało na przemian to „Rantz des waches“, to „Rufst du! mein Vaterland“, to „Cé qui l'aino“. Jezioro było pokryte mnóstwem statków parowych i łodzi, przystrojonych jak najświetniej. Piękny dzień jesienny jakby wtórował ogólnej radości.

W chwili gdy odkryto pomnik, huknęły znowu dziań i okrzyk wydarł się z piersi zebranego na około swobodnego ludu, którego hasłem jest „wszyscy za jednego i jeden za wszystkich“. Chór młodych dziewcząt, ubranych w biel i przystrojonych w kwiaty, zaintonował hymn narodowy. Po tem nastąpiły mowy oficjalne i nieoficjalne, gdzie można było podziwiać oratorski i poetyczny dar mowców, z których wielu tylko w dzień ten święty na bluzę zarcuili surdut.

O godzinie 1. na wszystkich placach i ulicach

zastawiono ucztę. Mieszkańcy każdego kwartału przygotowali wspólne stoły, skromnie nakryte, okoliczności zasiedli i biedni i bogaci, prezydenci Rzeczypospolitej, jej najwyżsi urzędnicy i najbiedniejszy robotnik. Wszyscy witali się jak starzy znajomi, prawdziwa serdeczność, wesołość, rozlała się w tem najróżnorodniejszym towarzystwie, które zupełnie zapomniało o wszystkim, co dzieli ludzi na ziemi. Lecz nim się ucza zaczęła, na trybunę urządzoną obok, wstąpił najwięcej szanowany w kwartale obywatel, i w chwili, gdy na starej katedrze uderzyła godzina 2., wniósł toast za szczęście ojczyzny. Z dwudziestu pięciu tysięcy piersi wyrwał się okrzyk entuzjastyczny: niech żyje ojczyzna, niech żyje Rzeczypospolita! Dwadzieścia pięć tysięcy kubków wina potrafiło się wzajemnie. Była to chwila, w której ludzie najmniej usposobieni do rozrzewnienia, czuli, że oczy ich lżą się zroszły. Podobne chwile kształcą lud i zostają najpiękniejszym wspomnieniem życia, z dumą o nich przypominają starzec i opowiada dzieciom i wnukom.

W czasie uczy, mowy jedni po drugich wstępowali na trybunę, wzywając do jedności, do zgody, które uczyniły szwajcarski lud bezwzrostem najszcześliwszym w świecie.

W dwudziestu pięciu miejscach odbywały się bankiety. Mężczyźni, kobiety i dzieci, starzy i młodzi ucztowali razem, i wszystkim było tak dobrze, tak się nikt nie żenował, jak gdyby codziennie razem zasiadali do wspólnej uczy. Po obiedzie odniesiono stoły i na tychże placach młodzież zaczęła tany, które przeciągnęły się, aż póki odgłos dzwonu nie dał hasła do rozpoczęcia wyścigów na łódkach po cichych wodach jeziora.

Około godziny ósmej wieczorem zaczęła się feta wenecka. Mnóstwo łądek, statków większych i okrelów, iluminowanych różnokolorowemi latarniami, wioząc kilkanaście orkiestr, zaczęły krząć po zatoce, napelniając całą dolinę harmonią melodyjnych tonów. Różnokolorowe bengalskie ognie, zapalone na brzegu, oświecały to zielonem, to białym, to czerwonym promieniem ten czarujący obraz.

Drugi dzień uroczystości nosił nazwę „dnia młodzieży“. O godzinie 1. popołudniu młodzież wszystkich szkół, szkółek, ochronek i pensjonów, wyruszyła na miejsce zboru, mając na czele muzykę i kilku członków komitetu urządzającego. Cała

ta armia dzieci od czterech do 14 lat, w ilości więcej jak 12.000, zebrała się na jednym placu, gdzie dla nich już były przygotowane stoły dla wspólnej uczy. Krewni i rodzice przyglądali się z dala tej pięknej ceremonii. Dzieci były uszczęśliwione i z uczy i z pięknych wyborów swoich i z otoczenia, które ich tak sympatycznie witało na każdym kroku, i z historycznych ojczyństw scen, które starsza młodzież, przebrana w średniowieczne rycerskie ubiory, odgrywała przed niemi.

Gdy wyruszył korpus dziecięcy, wszędzie, gdzie tylko przechodził, spotykały go wivaty; chustki, chorągwie, kapelusze ich witały; okrzykami radości i szczęścia odpowiadały im dzieci. Snem się zdawał widok tej nieskończonej rzeki maleńkich główek! Gdzie znajdźcie kraj, co tyle jest szczęśliwym, że w wielkich chwilach życia narodowego, rodzice do swej radości mogą przyłączyć radość dzieci swoich.

Podchodząc ku pomnikowi, dzieci zaśpiewały hymn narodowy i zaczęły pomnik obrzucać kwiatami. Muzyka, śpiew, okrzyki dziecięce, strzały ślały się w jeden chór wspólny. Scena była rozczulająca, to też niejednen z cudzoziemców patrzył na nią z balkonu, a łza nieproszone toczyła się po zadumanej twarzy.

W tej chwili prezes Rzeczypospolitej wstąpił na trybunę, i gdy wszystkie ucielo, rzekł do nich: „Dzieci! przyszli obywatele i słowa Rzeczypospolitej! Niech dzień ten zostanie w waszej pamięci, ci świętem wspomnieniem jedności i swobody pięknej ojczyzny naszej. Strzeżcie tych swobód, strzeżcie niepodległości ojczyzny, strzeżcie groby ojców waszych, gdy nas już nie będzie, a tu pod tym pomnikiem, przypominającym bratnie złączenie Genewy ze Szwajcarią wykrzyknij raz jeszcze: „niech żyje droga ojczyzna“.

Wszyscy zebrani i dźwięki z nimi krzyknęli: niech żyje, niech żyje! i znowu osypali kwiatami pomnik. Następnie zaczęły się zabawy, śpiewy, tańce, które się skończyły zaledwie późno wieczorem.

Ma się rozumieć, że w ciągu tych świąt narodowych nikt nie widział tych stróżów publicznej spokojności, bez których obejść się nie może w zgrzybiałej Europie, a których ty, Polsko biedna znasz do przesyty. S.

wypowiedziana dowodzi, że w sferach najwyższych panuje chęć pojednania, i że pierwsi czy później ustąpić muszą ministrowie, których hasłem hegemonia żywołu niemieckiego. Czy niemieckie organa tutejsze zaprzeczają, czy nie, że hr. Beust stoi po za *Pressę*, i że powtórny pobyt dr. Klauzygo jest w związku z ustępstwami dla Czech, to wszystko jedno; dzisiaj w Pradze każdy z tokiem życia publicznego obeszany, wierzy, że stan dzisiejszy w Czechach jest nienaturalny, krajowi i monarchii szkodliwy, a życie pojednania tak ogólne, że słysząc wysokich urzędników tutejszego namiestnictwa i dyrekcji skarbowej, którzy stan kraju nazwali „*unhaltbar*“ Prawdą, że istnieje także koterja, która żąda, że w dzień wyborów, wojsko nie dało ognia do ludu; która pragnie i spodziewa się, że dramat polityczny, który dzisiaj w Czechach rozgrywa się, krwawo zakończonym będzie. Ale na szczęście, koterja ta chociaż posiada władzę jest nader nieliczna, a lud czeski jest politycznie dojrzałym, Czesi zachowują się wobec jaskółki ugody wyczekująco. To pewna, że Czesi tylko wtenczas opuszczą stanowisko negacji, gdy ordynacja wyborcza na podstawie służności zmieniona będzie; i Niemcy nie zaprzeczają, że Czesi stanowią 2/3 ogólnej ludności, że w każdym powiecie czeskim nie wybrano posłem Niemca lub stronnika rządu, że zatem ordynacja musi być co najmniej wadliwa, jeżeli na podstawie tejże w sejmie zasiada większość niemiecka.

W sejmie postawił na dzisiejszym posiedzeniu dr. Wiener wniosek względem bezpośrednich wyborów do Rady państwa, a jen. Koller oznajmił zadowolenie cesarskie z okazji złożenia wyrazów lojalności sejmowi — zresztą posiedzenia są nader monotonne. Przed kilkoma dniami namiestnictwo oświadczyło dziennikarstwo narodowe gładem „urządowych sprostowań“, szczególnie gwałtownie się urzędownie za doniesienie, że jen. Koller dostał upoważnienie do rozwiązania Rad powiatowych; atoli dowiaduje się, że Rada powiatowa w Pisek za powtórne obranie pana Szobry marszałkiem, a w Włazynie, że to „powody niewyboru do Rady szkolnej powiatowej nie zgadzają się z istniejącą konstytucją“, rozwiązano zostały.

Marszałek sejmiku ks. Adolf Auersperg wozwał wczoraj nowo wybranych posłów czeskich do udziału w obradach; a gdy odmówią, co potem? Czy nowe wybory?

Dzisiejszy numer *Politik* został z rozkazu c. k. sądu delegowanego za przestępstwo skonfiskowany, redakcja bowiem nie umieściła dzisiaj jakiegos „sprostowania rządowego.“

Czy może sprostowanie, że żadna z Rad powiatowych rozwiązana nie będzie?

Wiedeń d. 9. października.

(Δ) Opozycja czeska, która w skutek odniesienia jej przy wyborach zwycięstwa, zyskała na siłę, wydaje się już i centralistom niemieckim bardziej niebezpieczną jak dotąd.

Stara *Pressa* wywieściła śmiało nowy sztandar pojednania z Czechami i rewizji konstytucji.

W chwilach takiej zmiany frontu, nie łatwo rozróżnić, czy się ma przed sobą objaw chwilowego natchnienia piewszczego, czyli wyraz przekonania, i rodzaj uderzenia się w pierś organu niemiecko-centralistycznego.

Owół tedy rzecz się tak ma w tej sprawie, że *Pressa* trzymać się postanowiła drogi i taktyki, wręcz przeciwnie tym, jakich się trzymają politycy *Nowej Pressy et consortes*.

Nic to nie znaczy, że mimo to korespondencje, a nawet małe artykuły, których przedmiotem są sprawy czeskie, wydatnie będą przez niejaki czas sprzeczność z głównym założeniem; bo tradycje i techniczne względy starego organu, radykalna na całej linii zmiana utrudniają — ale faktem jest, że w tej sprawie *Pressa* stanęła po jednej, a *N. Pr.* *Pressa* po drugiej stronie: pierwsza za zastosowaniem organizacji do potrzeb monarchii, druga za utrzymaniem, choćby siłą i intrygą grudniowej konstytucji.

Równocześnie zaznaczyć należy, że niektóre mniejsze organa, z funduszem dyspozycyjnym związane, przemawiają za potrzebą ugody z Czechami — i to dopiero od czasu, jak Czesi powtórnie złożyli dowody swej solidarności narodowej.

Niemile też sprawiła tu wrazenie wiadomość z Tyrolu, że na wniosek dr. Dietla, wybraną została komisja do ułożenia postulatów krajowych w duchu autonomicznym. Z motywów, na których się opiera wniosek, widać, że sejm tyrolski jeszcze w r. 1867 przed zebraniem się Rady państwa podał był adres do tronu, w którym prosi o uwzględnienie przy organizacji państwa właściwości kraju, i domaga się pewnego samorządu, którego używał i dawniej.

Pokazuje się, że adres żądany nie osiągnął skutku, i niema nawet wzmianki, czy sejm tyrolski otrzymał jakiegokolwiek odpowiedź. Zresztą i dziwić się nie można, że forma adresowa mniej dopisuje w ustroju konstytucyjnym, jak absolutyzm państwa. Od czasu zaprowadzenia norm konstytucyjnych każdy adres był traktowany jednakowo, t. j. oddawano go ministrom. Procedura jest dość prosta: Na czele kancelarii cesarskiej stoi radca stanu, Braun, mający pod sobą 4 sekretarzy, z tytułem radców nadwornych i rządowych. Tak adresy, jak opatrzone sygnaturą inne podania, dostają się do rąk tych urzędników, którzy rozpatrzywszy się do jakiegoś działu przedmiot należy, odsyłają do ministra odpowiedniego.

Później przychodzi sprawa albo na konferencję ministrów, a Najj. Panu prezydent albo minister dotyczący zdaje sprawę w rzeczach, które nie potrzebują być traktowane na wspólnej konferencji.

Od czasu jak konstytucja grudniowa uznała odpowiedzialność ministrów za palladium wolności i tarzę konstytucji, adres do tronu może mieć wielką wagę dla tych, którzy go sporządzają, ale w praktyce musi być jak inne podania przesłany odpowiedzialnym ministrom, którzy odpowiedź na seji urządzają. Wdzieliśmy to samo za ministerstwa Belkrediego, gdzie niemieckich krajów reprezentacja albo odmowną otrzymała odpowiedź, albo nie otrzymała żadnej.

Prunki następcą tronu był bardzo czule podejmowany u dworu. Chciano odjeżdżającemu oddawać takie same honory, jakie mu robiono na przybycie do Wiednia, ale wyprosił się; bo nadzwyczaj było wietrzno i zimno, i dlatego ubrał się w zimowe cywilne suknie, odczekał dzień bez ceremoniałnego przyjazdu.

Dziękując dworu, hr. Wratysław, królczy koronny, po niemiecku *Oberkammerminister*, zabił się sztyletem. *Przyczyna dozwala nie wiadoma* — są nią zapewne wy-

padki na giełdzie w skutek okropnego spadku akcji Wienerbanku, którego był prezesem. Dniem wprzódy był na galowym obiedzie, danym na cześć pruskiego gościa.

14. Posiedzenie sejmowe

z dnia 11. października.

Z dalszego porządku dziennego przystąpiono do pierwszego czytania wniosku Wydziału krajowego, względem podwyższenia plac urzędników przy szpitalach krakowskich. Sprawozdawca dr. Smolka.

Gross żąda wybrania osobnej komisji sanitarnej.

Gniewosz, który później przyłączył się do Grossa, wnosi z Wajgłem odesłanie do komisji administracyjnej.

Po wykazaniu sprawozdawcy, iż tu jedynie o podwyższenie plac urzędników chodzi, na wniosek tegoż, odesłano do komisji budżetowej.

Dalszy wniosek Wydziału krajowego o sprzedaży młyna na Prądniku białym, na propozycję sprawozdawcy dr. Smolki odesłano do komisji administracyjnej.

Wniosek Wydziału krajowego o zakazie łapania i zabijania ptaków, użytecznych w gospodarstwie krajowym, sprawozdawca Haller, przydzielono do komisji poljeji polowej.

Następuje pierwsze czytanie wniosku Sanguski o zniesieniu taryf galicyjskich kolei żelaznych.

Sangusko uzasadniając swój wniosek, przytacza, iż dawniej, gdy nie było tak rozgałęzionych kolei żelaznych, i produkcja krajowa konsumowała się głównie w kraju, nie zależał gospodarzowi tyle na kosztach przewozu. Dziś wszakże, gdy konkurować musimy nawet z Ameryką i Australią, rzecz ta ma się inaczej. Mowca nie zgadza się z zdaniem, jakoby wysokie opłaty kolejo- we były z korzyścią dla zachodniej części kraju naszego, gdyż zadaniem naszym jest dostać się jak najtaniej do targów środkowej i zachodniej Europy; tymczasem my dzisiaj już nie możemy konkurować z Węgrami, a położenie nasze będzie trudniejsze z otwarciem kolei mułtańskich i zakordonowych. W końcu powstaje głównie przeciw koleji Karola Ludwika, gdyż kolej czerniowiecka okazywała się już nieraz gotową do obniżenia, lecz zawista jest od tamtej; uznaje przychylnie w tym względzie marszałka, jako prezesa kolei Karola Ludwika, który wszakże przegłosowywaniem bywa (brawo) i żąda, ażeby wniosek jego odesłano do komisji petycyjnej.

Chrzanowski przez wzgląd na ważność przedmiotu, wnosi wybór osobnej komisji z 5.

Wajgiel jest za uzaniem tegoż wniosku za nagły i za odesłaniem go bez drukowania do komisji administracyjnej.

Trzeciński i Podlewski przemawiają za odesłaniem do komisji petycyjnej, która ma już przysiężonych sobie kilka takich petycji.

Chrzanowski zarzuca Wajgłowi, że niedawno podnosił, iż komisja administracyjna jest pracami zarzucona, a dziś żąda przydzielenia do niej tak wielkiej wagi przedmiotu.

Wajgiel tłumaczy się, iż żąda tego z uwagi, że czuje się na siłach odpowiedzieć zadaniu, i ofiarując swoje siły, odstępuje od wniosku.

Wodzicki popiera Chrzanowskiego. Boczko w s k i podnosi wniosek Wajgla.

Przy głosowaniu przyjęto wniosek Chrzanowskiego i zarazem przydzielono dotyczące petycje, wybrać się mającej komisji.

Z kolei porządku dziennego uzasadnia Polanowski swój wniosek o uznanie za krajową drogę z Lubycze do Belza. Do wyczerpanego w tej mierze przedmiotu, dodaje, że gdyby Izba jego wniosku nie odesłała do komisji, wyrządziłaby tem krzywdę całej okolicy belzkiej; petycję albowiem podpisała największa część tamtejszych wyborców i członków reprezentacji powiatowych. Zgodnie z żądaniem wnioskodawcy, przydzielono wniosek ten komisji drogowej.

Wniosek Jakubika w przedmiocie leczenia wścieklizny, w nieobecności wnioskodawcy na propozycję Rogawskiego, odesłano do Wydziału krajowego.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej o budowie gmachu dla obrad sejmowych. Sprawozdawca Niezabitowski.

Komisja administracyjna stawia następujący wniosek:

I. Dla obrad sejmiku i na pomieszczenie Wydziału krajowego Wydział krajowy wybuduje gmach nowy, lub zakupi i urządzi odpowiednio realność.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy zaciągnąć na ten cel pożyczkę amortyzacyjną do wysokości 300.000 złr.

III. Na wydatki przygotowawcze sejm przeznaczą z funduszu krajowego 10.000 złr.

Chrzanowski wykazuje, iż komisja żąda na wybudowanie 300.000, Wydział zaś 500.000 złr. Gdy więc komisja niczem żądania swego nie popiera, gdy uchwalono przedwzyskiem użycie funduszu na wygotowanie sieci dróg, gdy trudność będzie osiągnięcia pożyczki, głównie ze względu na dług indemnizacyjny, sięgający 40 milionów złr., wnosi więc przejęcie nad wnioskiem komisji do porządku dziennego.

Wężyk zarzucając komisji również, iż nie przedłożyła kosztorysu, że żąda 300.000 złr., nie mając w swoim gronie ludzi kompetentnych i fachowych, z obawy więc, iż przyjdzie później zezwolić na drugą pożyczkę, w przewidywaniu której tem trudniejsze warunki stawiane będą dla pierwszej, oświadcza się przeciw wnioskowi komisji a za wnioskiem Wydziału krajowego.

Gniewosz sprzeciwia się robieniu długów i jest zdania, że nawet 500.000 złr. na gmach okazywałoby monumentalny, jakoby być powinien dla reprezentacji krajowej, nie wystarczy, żąda przeto odesłania tej sprawy do Wydziału krajowego, który należy upoważnić do czynności przygotowawczych.

Gross nadmienia, iż Wydział krajowy wiedział, że przedłożenie tej sprawy nie będzie mile przyjęte przez Izbę; wykazuje atoli dalej, że tu

właściwie nie chodzi o wydatki, lecz o zaoszczędzenie. Wydział krajowy albowiem opłaca dziś za wynajęcie lokalów 11.000 złr., z zawarciem nowego kontraktu trzeba będzie zapłacić najmniej 16.000 złr., z powodu znacznego podnoszenia się czynszów mieszkalnych; ponieważ do tego czynności Wydziału krajowego się wznagają i okazuje się potrzeba wynajęcia nowych lokalów, które 5—6.000 złr. kosztować będą, tedy po 3—4 latach wypadnie opłacać 20—25.000 złr. Otóż używszy tej sumy jako amortyzacyjnej spłaty, przyjdzie Wydziału po trzydziestu latach do własnego gmachu, w przeciwnym zaś razie, ponosiłby równe wydatki i byłby zawsze w komornem. Pożyczka zamierzona zresztą nie będzie krajową, lecz prywatną i poniekąd na hipotekę stawianego budynku. Różnica między projektem komisji a Wydziału krajowego jest żadna, albowiem Wydział krajowy żąda również choć nie 10.000 złr. to 25.000 złr. jedynie na czynności przygotowawcze i nie powiada, że ta suma będzie wystarczająca. Przemawia więc za wnioskiem Wydziału krajowego, który jest ogólniejszy, oraz nadmienia, że czynione temuż różna zarzuty, prócz zarzutu złego administratora, z tego też względu można mu śmiało zaufać, iż przyznanego sobie kredytu źle nie użyje.

Trzeciński oświadcza się za wnioskiem Wydziału.

Zażądano zamknięcia dyskusji.

Zapisani mowcy byli: Skrzyński za wnioskiem komisji, Golejewski, Chrzanowski, Sangusko przeciw, Pietruski w zupełności przeciw.

Po przerwie posiedzenia, celem wybrania mowców jeneralnych, zabrał najpierw głos:

Pietruski, który jeszcze przy obradach Wydziału krajowego w tej sprawie zastrzegł sobie głos, oświadcza się przeciw wszelkiemu budowaniu, gdyż to nie na czasie i ze szkodą gospodarstwa krajowego. Mnogie petycje bowiem pouczają, iż krajowi brak dróg, brak zakładów dobroczynnych, brak pieniędzy; przytem budujemy dom dla obłąkanych we Lwowie, takż sam potrzebny w Krakowie, potrzebne tamże rozszerzenie szpitalów. Ulokowanie Wydziału krajowego jest wprawdzie złe, lecz gdy się rozszerzy budynek, będzie dostatecznym i rocznie nie więcej nad 15.000 złr. kosztować będzie; tymczasem nawet 500.000 złr. na wybudowanie gmachu jest za mało z powodu drożości materiału, a teraźniejsze miejsce obrad sejmiku nie jest szkodliwym, gdyż nikt dotąd na zdrowiu nie ucierpiał szkody. Pożyczka wspomniana, podobnie jak głodowa, potrzebowałaby sankcji, a tej się nie uzyska bez uchwały dotyczącej ustawy krajowej. Wnosi przeto przejęcie do porządku dziennego nad tym przedmiotem.

Drugi jeneralny mowca, Golejewski, powołując się na przytoczone argumenta przez Chrzanowskiego, zwraca uwagę poprzednika, który osądził, że wybudowanie gmachu będzie to luxus, na tę okoliczność, co sejm będzie robić, gdy za dwa lata administracja teatru Skarbka wymówi lokal, czy wtenczas sejm ma obradować na bruku? Wypada przeto oświadczyć się albo za wybudowaniem albo zakupieniem realności, która w dodatku wolna będzie od podatku. Podnosi przeto, w razie, gdyby wniosek komisji upadł, wniosek Wydziału krajowego.

Ostatni mowca jeneralny, Wodzicki Ludwik, stając w obronie wniosku komisji budżetowej, przytacza, iż komisja miała na oku niezamowność i niedostatki kraju, dlatego też żąda tylko 300.000 złr., które zapewne nie będą przekroczone, gdyż rządzenie gmachu Rady państwa kosztowało 100.000 złr., a na wybudowanie nowego preliminowano tylko pół miliona; wspomniawszy przytem o amortyzacji, o wymówieniu lokalu, przemawia za rozwiązaniem rąk Wydziałowi, zapewnia o dobrem użyciu funduszu, wreszcie nadmienia, iż sankcjonowanie tej pożyczki nie potrzeba, bo to nie krajowa lecz prywatna pożyczka.

Przy głosowaniu okazuje się większość za przejęciem do porządku dziennego nad wnioskiem komisji budżetowej. Poczem przyjęto ewentualny wniosek Golejewskiego. Wniosek przeto Wydziału krajowego przyjdzie na porządek dzienny najbliższego posiedzenia.

Następnie odczytano najpierw odezwę namiestnictwa, iż uchwała o nadzorze szkół średnich i ludowych nie otrzymała sankcji, ponieważ zachodzą zasadnicze różnice między uchwaloną ustawą a dotyczącym przedłożeniem rządowem. W ślad zatem doniesiono o złożonym do łaski marszałkowskiej przedłożeniu rządowem o nadzorze szkół miejscowych i powiatowych. Poczem przystąpiono do wyboru dwóch nowych komisji.

Do komisji do ustawy wodnej z 5, zostali na 100 głosujących wybrani:

Hönigsman (60), Hubicki (66), Gniewosz (62). Rezultat wyboru uzupełniającego, jak niemniej wyboru do komisji kolejowej, ogłoszonym będzie na przyszłym posiedzeniu, które zapowiedziano na środę o godzinie 11.

Posiedzenie zamknięto po pół do trzeciej z południa.

Porządek dzienny na d. 13. października.

1. Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku Wydziału krajowego do ustawy o mytach;

2. dalszy ciąg rozpraw nad wnioskiem Wydziału krajowego o budowie gmachu sejmowego;

3. pierwsze czytanie wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie reformy służby lekarskiej w lwowskim szpitalu głównym;

4. wniosek Wolnego w przedmiocie zniesienia prawa propinacji;

5. sprawozdanie Wydziału krajowego z wyborów poselskich.

Kronika.

— **Mianowania.** Przy oddziale rachunkowym bukowińskiej c. k. dyrekcji finansowej, zostali mianowani oficjalni rachunkowi II. klasy Franciszek Wasacz, i Eugeniusz Malikiewicz, oficjalni rachunkowi I. klasy; oficjalni rachunkowi III. klasy Daniel Zuhajewicz oficjalni rachunkowi II. klasy; oficjalni zaś rachunkowi I. klasy Jakób Orłowicz, of. rach. II. klasy, Tytus Rudnicki i oficjalni rach. III. kl. Wincenty Harassek otrzymali wyższy stopień pensyjny.

— **Konkurs na teatr polski we Lwowie jest już ogłoszony.** Podania mają być wniesione do 30. listopada b. r. Szczegółowe warunki kontraktu przejrzeć można w kancelarii centralnej Zakładu fundacji hr. Skarbka we Lwowie.

— **Ostateczna rozprawa** w sprawie morderstwa z rabunkiem, popełnionego przed kilkoma miesiącami w cegielni na Stryjskiem, odbędzie się we czwartek, d. 14. b. m. Oskarżeni są o tę zbrodnię Mikołaj Niedźwiedz i Izidor Mansi, wyrobniczy.

— **Zgromadzenie przedwyborcze.** Rezultat głosowania na członków do komitetu wyborczego na onegdajszym zgromadzeniu, jest następujący: głosowało 240, lista rezolucjonistów utrzymała się większością 4 głosów, jednaki z listy tej 5ciu członków wykreślono, a natomiast weszło 6ciu z listy demokratycznego Towarzystwa, w następującym, według większości głosów, porządku: dr. Smolka, Piątkowski, Zaak, Widman K., Czemyński i Jolles Markus.

Przytem dodajemy, że we wczorajszym numerze *Gazety*, zamiast: „forytował będą zarówno na członków do sejmiku“, przez omyłkę wydrukowano: „wybierać będą zarówno na członków komitetu przedwyborczego“. Należy więc poprawić.

— **P. Romana Popielówna**, jak się dowiadujemy z *Dziennika Lwowskiego*, ma jeszcze raz wystąpić we środę w komedji *Ubuścisł się w niej serce*, z którego to przedstawienia dochód jest przeznaczony na korzyść Towarzystwa gimnastycznego „Biały Orzeł“.

— **Dramaturgia polska.** P. Feliks Szober, artysta sceny warszawskiej, napisał komedję 3 aktową p. t. *Znakiem*, a p. Józef z Mazowsza dramat w 4. aktach pod tyt. *Ofiara przeogrodu*. Kłasy warszawskie zaczęły drukować dramat p. E. Lubowskiego *Żyd*, uwieńczony nagrodą za zeszlono-rocznym konkursie lwowskim i przedstawiony na naszej scenie.

— **Stenografii polską i ruską** rozpocznie wykład w dniu 15. października na wszechnicy w sali VI. Kurs trwa 3 miesiące. Wykładają będą co poiedzielniku, środy i piątku od godziny 5. do 6. popołudniu.

— **O Cesarze nadsekwaniem** opowiada *Reveil* anegdotkę, świadcząca, iż cesarz Napoleon III. oprócz sympatii dla despotów rzymskich, posiada do krwi także coś z ich żelaznej energii. W r. 1852 kiedy cesarz bawił u wielkiej księżny badenskiej, właśnie w przeddzień wielkiej rewii, dostał tak silnego napadu nieważli w biodrach, że nie mógł ani ruszyć nogą. Ponieważ zależało mu wiele na tem, ażeby odbyć rewję, a napad nie ustępował, postanowił wyleczyć się sam, nie wspominając ani słowem nikomu o swojej słabości. W napadach takich lekarze cesarscy używali zwykłe plasterów do wypędzenia pecherzy, cesarz jednak zastosował dotychczasowy środek. Zapalił bowiem świecę woskową i płomieniem wypiekał skurczony nerw! Oczywiście ponapiękał sobie znaczne rany, ale też heroiczna ta kuracja spędziła napad do tego stopnia, iż cesarz na drugi dzień mógł dosiąść konia, i choć z dotkliwym bólem ran, odbyć rewję i z usmiechem na twarzy wysłuchał tysięcznych *Vive l'empereur!*

— **Dalsze składki na korzyść rodziny s. p. W. Syrokomi.** Administracja *Gazety Narodowej* 8 złr., pani N. 15 złr., z przedstawienia amatorów w Lisku 42 złr., hr. A. Krasicka 10 złr., Minia R. N20 1 złr., Helena i Staś W. 1 złr., AJO 1 złr. 30 ct., p. L. Z. 1 złr., Sabina 1 złr., M. Szczepański 1 złr., z odczytu, urządzonego przez p. A. Szczepańskiego w Krakowie 135 złr. 11 c., członkowie Tow. „Postępu“ w Krakowie 35 złr. 56 c., z koncertu, danego w Szczepańcu przez p. Szczepanowskiego 17 złr., R. Piątkiewicz z Tarnopola 10 złr., Redakcja *Czasu* 10 złr., H. Müldner 1 złr., S. Derdelewicz 1 złr., urzędnicy banku włościańskiego 19 złr. 64 c., urzędnicy banku hipotecznego 43 złr. 70 c., dalsza składka urzędników banku anglo-austr. 5 złr., ze składki prywatnych 3 złr. 66 c., Redakcja *Czasu* z przedstawienia teatralnego, danego 4. października, 107 złr. 35 c., razem 473 złr. 32 c.; dodając do tego przychód, wykazany w *Gas. Nar.* z d. 15. sierpnia 988 złr. 74 c.; wpłynęło łącznie po dzień 9. paźdz. 1.462 złr. 6 ct. *Z kwoty tej wysłano udowie gotówką 1.450 złr.*

Ponieważ w ostatnich czasach wydano kilka broszur, z których dochód przeznaczony jest dla rodziny s. p. Syrokomi, niemniej i pismo *Gwiasto*, jakoteż poemat z druku wyjęt mający *Czarny Krzyż* na tenże cel pewien czysty dochód przeznaczając, księgarnia niżej podpisana uprasza więc osoby, które jakimkolwiek datkiem na ten cel przyczynić się zechcą o nadsyłanie gotówki do Lwowa, gdyż wszelkie rozdrabnianie składek powstrzymuje kontrolę publiczną wdrożenie grosza, wdowa zaś w korespondencji z pojedynczymi osobami wdawać się nie może, listy więc z pieniędzmi upraszamy wysłać do księgarni naszej pod firmą Gubrynowicz i Schmidt we Lwowie przy placu św. Ducha l. 43.

Gubrynowicz i Schmidt.

(W) **Z pod Chodorowa. (Pożar).** Dnia ostatniego września wszczął się pożar w Wierzbicy, powiat Bóbrka, w skutek którego dwie chaty stały się ofiarą płomieni. Podczas pożaru i po ugaszeniu takowego literalnie nikt się nie zjawił do ratunku, ani wójt, ani nikt z radnych, ani żandar, i gdyby nie energiczny udział w ratunku właściciela tejże wsi, cała wieś mogła się stać pastwą płomieni. Ale za to nazajutrz przed zgorzałą chatą zebrał się kongres chatopów, na którym stanęła uchwała, że to nikt inny tylko polowy dworski mógł podpalić tę chatę. Pysają więc po żandarm, zastawiają wódkę, naturalnie więc, że żandarm zgodził się na ich wyrok, zwłaszcza, gdy na poparcie tego podjeżenia przytaczają, że polowy kłócił się z właścicielem zgorzałej chaty, a na świadka tego przedstawiają Ślepnia dziewięcynę! Takim świadectwem przekonanym żandarm, aresztuje tedy polowego i pod eskortą odprowadza do sądu do Żurawna.

— **Ogłoszenie konkursu** celem obsadzenia 8 miejsc w bursie dla ubogiej młodzieży szkolnej w Brzeżanach. W listopadzie br. ma w Brzeżanach wejść w życie bursa dla umieszczenia ubogiej młodzieży szkolnej, założona przez Wydział brzeżański filii Towarzystwa pomocy naukowej w myśl §. 42. statutu tegoż Towarzystwa.

Na bieżący rok szkolny zapreliminował Wydział 8 miejsc w tej bursie o bezpłatnem pomieszkaniu i wikcie. Przyjacieli być mogą uczniowie gimnazjalni, jakoteż uczniowie szkół ludowych z klasy IV.

Podania o przyjęcie do bursy wnosić należy do Wydziału filii na ręce zastępcy prezesa Czarkowskiego najpóźniej do 25. października br. Mają one zawierać deklarację rodziców lub opiekunów, czy i jakim datkiem w gotowiznie lub in natura (w zbożu etc.) na potrzeby bursy przyczynić się zamierzają, i być zaopatrzone w następujące załączniki: a) metrykę chrztu; b) świadectwo ubóstwa; c) świadectwo szkolne.

Z Wydziału filii Towarzystwa pomocy naukowej.

W Brzeżanach dnia 9. października 1869.

— (N) **Złoczów.** (Z Towarzystwa pedagogicznego.) Dnia 7. października br. odbyło się czwarte walne zgromadzenie

Towarzystwa pedagogicznego, na którym nowy wybór Wydziału dokonany został. Prezesem wybrany p. Bolesław Augustynowicz, właściciel dóbr, zastępcą dr. Heine, adwokat krajowy, podskarbin p. Siarkiewicz, dyrektor szkoły głównej, sekretarzem p. Nowakowski, nauczyciel szkoły głównej, członkami zarządu pp. ks. Wajdowski, katecheta dryng, szkoła panińska, Lubowicz, Wraciono i Frauth, nauczyciele, ostatni jako bibliotekarz. Na wniosek p. Nowakowskiego uchwalono zgromadzenie potrzebę zaprowadzenia realnego gimnazjum w Złoczowie i poleciło komisji, złożonej z dr. Heinego, ks. Posuchowskiego i p. Strzeleckiego, by ta zebrały statystyczne daty w porozumieniu się z Radą miejską, przedłożyła swe sprawozdanie Wydziałowi, który dalsze kroki w tym przedmiocie poczyni. Nie mniej uchwalono zgromadzenie udać się za pośrednictwem głów zarządu do wys. Rady szkolnej z wyjaśnieniem, o ile rozporządzenie namiestnictwa z r. 1867, odnoszące się do początkowej nauki języka niemieckiego już w 3. klasie szkół normalnych, utrudnia dalszy postęp uczniom ze szkół trzyletnich, do czwartej klasy przyjętych, dla których nauka niemieckiego języka ze szkoda innych dzieci na nowo tu się rozpoczyna i orzekło: że nauka niemieckiego języka najwcześniej dopiero w 4tej klasie szkół ludowych bez grzechu pedagogicznego rozpoczęta być może. Oprócz tego zgromadzenie dyskutowało nad innemi jeszcze wnioskami.

Wyświetlenie. Kolej żelazna galicyjska Karola Ludwika, prowadząca z Krakowa przez Lwów do Brodów i Złoczowa, urządziła stosownie do postanowień uzyskanej pod dniem 15. maja 1867 koncesji w mieście Lwowie, t. j. wewnątrz rogatek i linii lwowskich, dla dogodności publicznej dwa dworce, mianowicie: jeden główny bardziej na przedmieściu Grodeckim, drugi zaś już na rucie brodzkiej na przedmieściu Żółkiewskim pod górą Zamkową.

Ostatni ten dworzec otrzymał nazwę „Podzamcze“. Nazwa ta okazała się jednak nieuzupełnioną i stosowną, wprowadza bowiem wielu błąd, jakoby stacja „Podzamcze“ oddalona niemal o milę od dworca głównego na Grodeckim, nie znajdowała się jeszcze w samym mieście Lwowie, lecz już w okolicy tegoż miasta.

Wątpliwość ta sprawia częstokroć pewne niedogodności, szczególnie przy towarowych przesyłkach, które jeżeli z niewiadomości nie zostały bliżej oznaczone, lecz w ogóle tylko napisem „Lwów“ opatrzone, każdym razem na dworzec główny przewożone bywają, chociażby dla strony odbierającej było dogodniejszem a nawet z mniejszymi poniesionymi kosztami odebrać przesyłkę na dworcu znajdującym się na przedmieściu Żółkiewskim, to jest pod Zamkiem.

Magistrat odnosząc się jednocześnie do dyrekcyi kolei, ażeby w celu uchylenia opisanej niedogodności zmieniła nazwę dworca tutejszego „Podzamcze“ na właściwą i stosowniejszą nazwę „Lwów-podzamkiem“, iż zwracał na te okoliczności uwagę publiczności i oznajmia zarazem wszystkim stronom interesowanym, że każda — czy od strony Krakowa czy też Brodów lub Złoczowa, do Lwowa nadchodząca przesyłka towarowa, z wyjątkiem jedynie towarów cło-wych, odbierać można według życzenia na którymkolwiek z obu tutejszych dworców na kolei żelaznej Karola Ludwika, należy jednak przesyłki odpowiednio adresować, a mianowicie przekazane na dworzec główny na przedmieściu Grodeckim napisem Lwów, przekazane zaś do odebrania na dworcu znajdującym się na przedmieściu Żółkiewskim określeniem „Lwów pod zamkiem“. Towary ulgające urzędowaniu cłowemu, należy przekazywać tak długo na dworzec główny, dopóki na dworcu pod Zamkiem c. k. urząd poboru cła urządzony nie będzie.

Od magistrata król. stolecz. miasta.
Lwów dnia 2. października 1869.

Gwiazdki Cieszyńskiej nr. 41. zawiera: Szlązki prorok; Dobrodziejstwa wojny; Gospodarstwo i przemysł; Strachy; Przegląd polityczny; Rozmaitości; Z Cieszyńska.

Nr. 26 Mrowki zawiera: Składka na rzecz rodziny Syrokomi; Pomywaczka, obrazek z końca XVIII. wieku przez J. I. Kraszewskiego (c. d.); Kanonik przemyski, poemat Wł. Syrokomi (c. d.); Zochna hrabianka, powieść J. K. Turskiego (c. d.); Podania ludowe, przez ks. Sadoka Baracza; Julian Bartosiewicz żyjący (z portretem); Uniwersytety włościańskie w Danii; List z Paryża p. Bazylego Niebiosa; Szkic przez Gustawa Jelenia (c. d.); Kronika lwowska; Wystawa towarzystwa ogrodniczo-sadowniczego; Biblioteki lwowskie; Rozmaitości; Listy z redakcyi.

Przypominamy, że z powodu zbliżającego się końca roku, **Mrowka** zniżyta przedpłatę za 3 z. 50 ct. można mieć całoroczny komplet wraz z wielką litografią przedstawiającą „Kazanie Skargi“ Matejki jako premium.

Wykaz mieszczyzny Stowarzyszenia wzajemnej pomocy rękodzielników lwowsk. z miesiąca września 1869. — Z końcem miesiąca września jest członków rzeczywistych 301. Majątek Stowarzyszenia wynosi:

A. Fundusze zaliczkowy: Stan funduszu tego był z końcem sierpnia 658 z. — ct., w miesiącu wrześniu b. r. wpłynęło z kwot zaoszczędzonych 164 z. 65 ct., — razem 822 z. 65 ct. — Zwrócono 7 członkom z kwot zaoszczędzonych 26 z. 45 ct. — Pozostaje stan funduszu zaliczkowego z końcem sierpnia 796 z. 20 ct.

B. Fundusze inwalidów, wdów i sierot: Stan funduszu tego był z końcem sierpnia 769 z. 9 ct., w miesiącu wrześniu wpłynęło z tygodniowych wkładów po 2 ct. od członków rzeczywistych 25 z. 40 ct., darowizna od Wn. pana Chlebowskiego, dyrektora szkół przemysłowych 5 z., i od p. Pawulskiego 1 z. — Wynosi stan funduszu tego z końcem września 800 z. 49 ct. i jedna obciążenie indemnizacyjna gal. nr. 23.126 na 100 z. nom. wart.

C. Fundusz rezerwowy: Stan fund. rezerw. był z końcem sierpnia 221 z. 78 ct., w miesiącu wrześniu wpłynęło z taka wpisowych 32 z. 25 ct. i z rozprzedaży różnych druków członkom potrzebnych 4 z. 94 ct., — razem 258 z. 97 ct. Dolicznymi prowizję wynoszącą z końcem sierpnia 93 z. 24 ct., zaś prowizję z wydanych pożyczek członkom w miesiącu wrześniu 27 z. 54 ct., — razem 120 z. 78 ct.

Ogół majątku Stowarzyszenia po odciążeniu wszystkich wydatków — wynosi z końcem września 1976 z. 44 ct. — Z której to sumy pozostaje kwota na pożyczkę 1.335 z.

Lwów dnia 5. października 1869 r.
Mayer August, dyrektor. Starak Józef, skarbnik.
Huczkoński Klemens, sekretarz. Schütz Fr., kontrolor.

Drugi proces „Słowa do Hromady“ (Do) Dzieńcki. I czyż tylko Słowo okazuje swe niezadowolone z sejm. lwowskiego. Wszystkie polskie gazety mniej więcej występują przeciw sejmowi. Na dowód prozę odczytać co pisze naprzykład Dziennik Lwowski w tym względzie. Mówi on o lekomyślności i niezdarności sejm. utrzymuje że sejm lwowski raz poraż w sprawach prawodawczych, daje sobie policzek. Wszystko to pisze Dziennik polski, a jednak go nie skonfliktowano nawet. Jeżeli zatem wolno jest prasie polskiej w tak gwałtownych słowach występować przeciw sejmowi, to dla czegoż za grzech ma być poczytywane ruskiemu Słowu, o wiele wię-

cej łagodnie okazanie swego niezadowolone z sejm. do którego obecnie intriga polska napchała o wiele więcej jak Polakom prawo rozkazuje, polskich osobistości, z pokrzywdzeniem Rusinów?

Czyż Rusini nie mają za co ubolewać na Polaków (znów czyta wyjątki z Denk-und Besch w erdesch rifft der galizisch-rutenischen Landtagsabgeordneten!) proszę sobie przypomnieć jak to subwencja teatralna została odmówiona, jak to inspektorzy Kulczycki, Jaworski, poszli z niższą rangą po woli Golucho-wskiego, jak tenże Goluchoowski oderwał z Kolomyi Bitousa naszego, (gdzie on bardzo był potrzebny) i rzucił go w samą gąszcz Polaków, het gdzieś w Krakowskie.

Zdaje mi się, że dostatecznie wykazał sprawiedliwość artykuł inkryminowanego. Nic tam nie podano co by z prawdą nie było zgodne, co by oddawna nie było drukowane na co by postawie nasi od dwóch lat się nie skarżyli przed cesarzem. Jeżeli to wszystko nie zasługiwało wprzód na nagane, to za cóż mam teraz być karany?

Prawda, artykuł ten nie w duchu przyjaźnym dla Polaków napisany. Ale czyż Polacy inaczej postępują. Proszę tylko posłuchać jak to Gazeta Narodowa wymyśla na Rusinów, jak to w swoim Dodatku tygodniowym podszusza przeciwko Rusinom, i ciągle o jakichś rublach moskiewskich plecie rzeczy niestworzone.

Co do wzmianki o Moskalach, na którą prokuratorja także nieprzyjaźnym okiem patrzy, to nie w świecie naturalniejszego, że artykuł inkryminowany zawiera takąową. Zrobionoż została ona nie, by naszym Rusinów pchnąć w objęcia cara, lecz li tylko w sposobie etnograficznym, by wskazać mniejszość garstki Polaków wobec szeroko rozgałęzionego ludu ruskiego. Wszyscy uczeni czescy, Palacki, Ryger, Dubrowski i inni uważają Moskalów za lud jednokowy z Rusinami. Dla czegożby nam Rusinom nie wolno było tożsamego być zdania? Mowa o 60.000.000 Rusinów jest bez żadnej tendencji politycznej, tem bardziej, że w artykule Sojm lwowski tak samo jak wczoraj rozpatrywanym Jazyk, nie brak wylaił wiernopoddanych ku miłości-wie nam panującego domowi Hababurgów.

Słowem, z jakiegoż stanowiska szanowni przysięgli nie rozważali — mam pewną nadzieję, że uznają artykuł Lwowski sejm nie jako napisany w celu wywołania pogardy i nienawiści ku sejmowi obecnie agitującemu, lecz jako legalną opozycję mniejszości, przeciw większości ją ugniatającej, i jako chęć, zamiar, nauczania ludu ruskiego, by w okęgach czysto ruskich, wybierał ruskich tylko posłów.

Akt oskarżenia i obrona obciążowanego stanowią cały interes procesu tego. Obronca dr. Dobrzański, w płynnej swej mowie nie innego nie wyraził jak to co było już wprzód wypowiedziane przez p. Dzie-dzickiego. Zastępca prokuratora był przeciwnego zdania. Dowodził, że co innego jest w drodze legalnej wylizac krzywdy swe przed monarchą, a zupełnie co innego tonem namiętnym w formie poprzekręcanych faktów, odczytać się do ludu. Wartykuł inkryminowany wyraźnie przebiega się chęć zohydzenia polskiej narodowości w oczach ludu ruskiego. Jeżeli każdy obywatel polski, nietylko jest synem, wnukiem lub prawnikiem tych, którzy męczyli naród rucki itd., lecz oprócz tego, sam przez się, postępuje według twierdzenia artykułu, jako człowiek nikczemny (co do praw kolatorskich i w kwestjach drogowych) w najnikczemniejszy sposób wyszukując lud ruski — jeżeli oprócz tego, w czasie bardzo blizkim, w czasie bieżącym, obywateli polscy smuszają księży ruskich do języka polskiego itd. (dawać na wojsko i szable polskie (i) śpiewać polskie pieśni (i) i modlić się za Kazimierza W. i za jego kochankę, żydówką Esterę (ii)), jak to chce mieć autor Sojmu lwowskiego, to fakta podobne, wbrew przeciwne prawdzie, zmyślone i tendencyjne sfalszowane, nie dającego innego bywają przed ludem głoszone, jak tylko dla zohydzenia Polaków, a zatem i sejm. lwowskiego, w którym Polacy — zawsze według słów inkryminowanego artykułu — gospodarują w sposób najnieuczciwszy i najszkodliwszy dla Rusinów. Wnosi więc prokurator, by w tem wszystkim sąd przysięgłych uznał winę nietylko podburzania przeciw narodowości polskiej, lecz także i przeciwsejmowi, tembardziej, że wyraźnie wezwany został lud do pogardy i nienawiści, słowami: *hromada ne pryncimajena*.

Na tem się skończyło pierwsze posiedzenie drugiego procesu, o godzinie 1 1/2, popołudniu. Drugie posiedzenie otwartem zostało o godzinie 4. wieczorem.

Wysoki sąd idzie na ustęp, w trzy kwadranse potem wraca i panom przysięgłym stawia następujące pytania:

1. Czy obciążony Bohdan Dziedzicki winien jest wyzwania i podburzania nienawiści ludu ruskiego przeciw Polakom?
2. Czy tenże obciążony, przez przekręcenie i sfalszowanie umyślnie faktów, winien jest podburzania ludu do nieposzanowania, nienawiści i pogardy względem sejm.?

Zast. prokuratora nie wnosi żadnej poprawki.
Obronca zaś obciążowanego jest zdania, aby zamiast punktu 2., postawił dwa nowe pytania: a) czy obciążowany winien jest podburzania, przeciw sejmowi jako całości a tu o n o m i e z n e j, (albowiem według zdania obrońcy §. 3. prawa z d. 18. grudnia 1862 dałby się tylko w tym razie zastosować?) b) czy winien podburzania przeciw większości sejm. (tj. przeciw polskim deputowanym)?

Gdy jednakże sąd uznał poprawki obrońcy za niewłaściwe i wcale niepotrzebne, sejmowi przysięgli udali się do sali ustępowej i o godzinie 5 1/2 wieczorem, przez usta swego przewodniczącego, dr. Rechena, ogłosił następujący wyrok:

Na 1. pytanie: 7 głosów nie, 5 tak; na 2. pytanie: 7 głosów tak, 5 nie. W skutek czego obciążony p. Bohdan Dziedzicki zostaje uznany za niewinnego.

Posiedzenie skończyło się o godzinie 5 1/2 wieczorem. Rozprawa toczyła się wciąż w języku ruskim. Należy zanotować, że z listy sędziów przysięgłych, obciążowany wykreślił 7 członków, a zastępca prokuratora 2, jako nie dających według ich zdania dostatecznej rejokimii moralnej w swej bezstronności.

Księży ruskich było ze szczęściu.

Sprostowanie. We wczorajszym numerze Gazety w artykule Drugi proces Słowa do Hromady, ustęp — w którym się mówi o niesłusznych zarzutach pana Dziedzickiego, jakoby Gazeta Narodowa, występowała nieprzyjaźnie przeciwko Rusinom — w szpalcie 2giej przez omyłkę zamieszczony przedwcześnie, należy odcisnąć, jako uwagę redakcyi, do stosownego miejsca mowy pana Dziedzickiego, mianej w procesie Słowa do Hromady, koniec którego, z braku miejsca, dziś dopiero zdołaliśmy podać.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Zaraza na bydło. Z powodu szerzącego się kiegosuszu w Moskwie, i z uwaga, że ta zaraza nietylko w miejscowościach na 70 wiorst od granicy oddalonych, lecz także w zakładzie kontumacyjnym w Nowosielcy wybuchła, wyznaczył c. k. rząd krajowy na Bukowinie dwudziestodniowy okres kontumacyjny dla bydła z Besarabii przybywającego.

Widzę się więc spowodowanym w myśl §. 10. ustawy z dnia 29. czerwca 1868 o zapobieżeniu i przytłumieniu zarazy postanowić aż do dalszego rozporządzenia także 20 dniowy okres kontumacyjny bydła z Moskwy do tutejszokrajowych zakładów kontumacyjnych przypędzanego.

Od szefa c. k. namiestnictwa.

Sprawozdanie z badań i uchwał komisji Inianej, odbytej d. 2. września b. r. w Brodkach, majątności p. Wacława Hudetza, w przedmiocie uprawy i wyprawy lnu. (Dokończenie.)

VI. Lamanie lody.
Lamanie lody odbywa p. Wateynte także klepaczem, różniącym się od powyżej opisanego tylko tem, że gdy przy klepaczu do wziarniana przeznaczanego, deska spodnia jest całkiem gładką, przy powyższym klepaczu deska ta jest żłobiona karbami 1—1 1/2, cała głębokimi. Przy tem łamaniu należy zachować ostrożności, zalecane przy wziarnianiu. Taki sposób okazał się przedzłym.

VII. Wycieranie.

Wycieranie odbywa się w sposób belgijski, przyrzędem złożonym z dwóch części. Pierwszą część tworzy ustawiona pionowo i wbita w mocny dyl deska, (Schwinkstook) mająca 1 cal grubości, stopę szerokości, a 1 1/2 łokcia wysokości ze szparą wyciętą w poprzek. na tymże dylu czyli podstawie, umieszczone są dwa słupki 1 1/2 stopy wysokie, połączone mocno ściągniętym rzemieniem, służącym do odbijania w górę deski. Len kładzie się w owe wcięcie i po płaszczyźnie deski bije się nożem (Schwinkmesser), przy troskliwym przewracaniu tak długo, aż dopóki całkiem czyste włókno się nie uzyska. Jest to druga część tego przyrzędu drewniana, przypominająca swym kształtem zwykły sieszak kuchenny. Z początku używa się wycieracza o ostrzu grubszym i cięższym, następnie o ostrzu cieńszym i lekszym.

Prócz tego wycierano len na holenderskiej ręcznej terlicy p. Hudetza i na zwykłej u nas używanej, porównano rezultaty i oświadczone się przeważnie za powyższym przyrzędem belgijskim, gdyż za pomocą tego, przyprawa się len starannie i otrzymuje go się więcej.

Komisja uznając praktyczność powyższego przyrzędu, który zresztą bardzo małego wymaga nakładu, bo zaledwie do 3 z. wynoszącego, zamówiła 24 sztuk tego, które za zwrotem kosztów, pragnącym te nabyć, każdego czasu odstąpi. Obstałowała także terlicę holenderską, za praktyczną uznana.

Wiadomo, że za granicą łamanie i wycieranie odbywa się maszynami. Komitet wyczerpawszy na ten rok udzieloną przez Wys. ministerjum subwencję, na dział lniany przeznaczoną, musiał się ograniczyć na zamówienia tymczasowo maszyn ręcznej ze Szlázka austriackiego do wycierania, skoro ta nadzieja, będzie rzeczą komisji, zbadać praktyczność tejże i w swoim czasie zdać o tem sprawozdanie.

Staraniem się tu, o ile w mej mocy było opisać powyższe przyrzędy, gdy atoli z jednej strony to opisanie nie każdemu może wydać się dość jasne; z drugiej zaś użycie tychże wymaga bliższych określeń, wysadziła komisja podkomisję w celu dokładniejszego objaśnienia w powyższym kierunku. Podkomisja ogłosi swoje sprawozdanie z załączeniem figur odpowiednich w *Rolniku* z 1. listopada b. r., do którego się miłośników uprawy lnu odsyła.

Ze sprawozdaniem powyższego okazuje się, że przyrzędy przez p. Wateynte zaprowadzone są praktyczne i nie kosztowne; że sposób jego postępowania ze lenem da się łatwo, z korzyścią dla kraju zastosować, ponieważ jednak już w naturze naszej, szczególnie ludu wiejskiego, leży pewne niedowierzanie do wszelkich nowości, a tylko naoczne przekonanie się może nas w tej mierze najskuteczniej wyleczyć, przeto nie może komisja dosyć polecić miłośnikom uprawy lnu, aby oddawali fatergi i na miejscu w Brodkach, 3/4 mili przy gościńcu stryjskim ode Lwowa położonych, o powyższych danych, naocznie przekonać się raczyli.

Gościnnosc prawdziwie polaka ich tam spotka, a tak nasi instruktorowie, jak i szanowny właściciel Brodek, da im wszelkie żądane objaśnienia. Ktoby chciał z porad naszych instruktorów na teraz korzystać, raczy się o pomocy tychże dowiedzieć u p. Janka, prezesa oddziału gosp. rudańsko-gródeckiego, jakoteż w oddziale gosp. mościokopremyskim, gdyż właśnie mieli polecenie tamże się udać.

Na zakończenie tego sprawozdania muszę jeszcze nadmienić o uchwałach, zapadłych na posiedzeniu komisji w Brodkach, odbytem pod przewodnictwem p. Janka.

Uchwały:

- 1) zapadła w przedmiocie uprawy lnu, ogłosz podkomisję w *Rolniku*, a tymczasem polecono p. prof. Wędrychowskiemu zbadać chemicznie naturę ziemi w Brodkach, jako szczególnie uprawie lnu sprzyjającej.
- 2) Na wniosek podpisanego uchwalono:
a) Polecieć, szczególnie na dzisiaj, większym właścicielom metodę klepania powyżej opisaną, z prośbą, by się starali rozpowszechniać ją między ludem.
- 3) Uznano użyteczność natychmiastowego zaprowadzenia przy oddziałach gosp., szczególnie gdzie uprawa lnu jest więcej rozpowszechnioną, sekcji lnianych, którychby obowiązkiem było mieć szczególną pieczę nad rozwojem przemysłu lnianego.

- 4) Komisja uznaje Brodki, jako miejsce ze wszęch miar najstosowniejsze do przedsiębrania wszelkich prób, w jej zakres wchodzących, jakoteż do pouczania, chcących nabyć praktycznych wiadomości co do uprawy i wyprawy lnu.
- 5) Komisja uznając zastugi p. Hudetza dla kraju w powyższym kierunku, i nawet poświęcenie się tegoż, składa mu swoje podziękowanie.

Edward Dziedzicki, członek komitetu Tow. gosp. i przewodniczący komisji lnianej.

Ostatnie wiadomości.

Z Pragi zapewniają, że rząd wniosie, ażeby nie potwierdzono ponownego wyboru dr. Klauzyego.

Z Monachium donoszą, że rząd zamierza przed rozpisanem nowych wyborów wydać odezwe, w której program swój polityczny rozwinie.

Cesarz Napoleon udał się d. 9. b.m. do Wersalu, aby odwiedzić wdowę po marszałku Nielu. W Aubin nie zaszył żadne dalsze zamieszki, wszelako górniczy nie wrócili jeszcze do roboty. Jest ich około 2000; dostateczne siły wojskowe będą czuwać nad zapobieżeniem nowym niepokojom.

Bandy powstańców w Hiszpanii poddają się wszędzie. Banda deputowanego Noguero pobita, on sam oddał się w ręce władzy. We wszystkich stolicach prowincyj rozbrojono ochotników, wyjąwszy w Madrycie, gdzie objawili życzenie utrzymania porządku.

Pod miasteczkiem Valle powstańcy wyrwali szyny przed pociągiem wiozącym wojsko, w skutek czego czterech żołnierzy straciło życie, a wielu było ranionych. Ochotnicy w Valladolid i w Granadzie nie dali się rozbroić i z bronią w ręku wyszli z miasta.

Telegramy „Gazety Narodowej.“

Paryż dnia 11. października
Wczoraj odbyło się tu w Belleville zgromadzenie ludowe pod przewodnictwem Lissagarraja. Mowy były gwałtowne. Zgromadzenie zostało rozwiązane, kilka osób aresztowano.

Cesarz przeniósł się wczoraj do Compiègne.

Twierdzenie *Liberté*, jakoby Ciało prawodawcze miało być wcześniej zwołane, jest mylnem.

Ateny dnia 10. października.
Cesarzowa francuska przybyła tu dzisiaj. Jutro udaje się w dalszą drogę do Stambułu (zatem nie będzie tam równocześnie z cesarzem Austrii; p. r.)

Cennik giełdy we Lwowie dnia 11. października	Placę		Zadają	
	w. a.	w. a.	z. r.	ct.
I. Akeje za sztukę.				
Kolei gal. Kar. Ludwika	246 00		247 50	
Kolei Lwow.-Czern.-Jassy	198 50		199 50	
Bankn hyp. g. z wpt. 4%	00 00		100 00	
Papierni czerlarskiej	00 00		00 00	
Galic. Banku krajowego	00 00		85 00	
II. Listy zastawne za 100 zlr.				
Tow. kred. gal. w. a. 5%	90 25		91 00	
Tow. kred. gal. w. a. 4%	77 00		78 00	
Banku hypot. galic. 6%	87 75		88 25	
Galic. zakładu kred. włościańskiego	92 00		93 00	
III. Obligii za 100 zlr.				
Indemnizacyjne galic.	73 25		74 00	
" wk Krakow.	00 00		00 00	
" ks. Bukowiń.	00 00		00 00	
Pożyczki gldow. z r. 1866 po 7%	100 00		101 00	
Pierwsz. kol. gal. K. L. I. em.	00 00		00 00	
" II. em.	00 00		00 00	
" Lw. Czern. I. em.	00 00		00 00	
" II.	00 00		00 00	
IV. Monety.				
Dukat holenderski	5 72		5 79	
Dukat cesarski	5 76		5 82	
Napoleonor	9 78		9 86	
Półimperjal rosyjski	9 86		10 05	
Rubel srebrny rosyjski	1 87		1 93	
" papierowy	1 52		1 58	
Banknoty polskie za 100 zlr. pol.	00 00		00 00	
Talar pruski srebrny	00 00		00 00	
Pruskie biletu kasowe	1 80		1 81	
Srebro	120 00		121 50	

Towary	Korrec wady funt. wied.	Na gotowe	
		od	do
Pszemica	170	8 50	9 65
Zyto	160	4 40	5 00
„ Pšenicy	170	00 00	00 00
„ Jęczmień	160	00 00	00 00
„ Owies	100	9 70	2 90
„ Kukurduza	170	00 00	6 10
Hreczka	140	4 25	4 50
Koniczyna	180	42 00	44 00
Rzepak	150	13 75	14 00
Linianka	150	10 75	11 00
Groch	180	5 00	5 50
„ Fój	100	31 50	32 00
Potaż	100	14 50	15 50
Chmiel	100	55 00	60 00
Spirytus	13	60 13	25

Telegrafowany kurs wiedeński z dnia 11. październ.	A. W.	
	zlr.	ct.
Renta w papierze	55	80
Renta w srebrze	69	00
Losy z roku 1860	94	10
Akcie Banku nar.	721	00
" Towarzyst. kred. na 200 zlr. bez dyw.	252	75
Londyn 10 fnt. sterlingów	122	90
Dukat cesarski sztuka	5	83
Srebro za 100 zlr. w. a.	120	25

Kursa z dnia 11. października 1869, godz. 2. min. 10 popołudniu.

Wiedeń. Akcje kredytowe węg. 87. — Akcje banku anglo-aust. 244. — Anglo węg. 90. — Akcje Karola Ludwika 241. — Kolej siedmiogrodzka 262. — Kolej południowa 260. — Kolej alföldzka 166. — Kolej państwowa 361. — Kolej lwowski-czerlarska 197. — Kolej węg. półn.-wsch. 155.50. Kolej północna 209.50. Kolej Bandola 162. — Kolej węg. wchodnia 86. — Galicyjskie obligacje indemnizacyjne 73%. Losy 1864 r. 115.25. Kolej Nadwosarska 243.50. Uspokobienie bardzo mied.

Kursa z dnia 11. października 1869, godz. 6. min. 15 popołudniu.

Wiedeń. Renta austriacka — Akcje kredytowe 253. — Akcje banku anglo-austriackiego 244. — Bank obrotowy 112.50. Akcje Karola Ludwika 241. — Kolej południowa 251.50. Franko-aust. 97.50. Akcje banku bud. 57. — Kolej wchodnio-północna — Akcje banku ludowego — Kolej Elżbiety 181. — Losy 1860 r. 94. — Napoleonor 9.81 1/2. Losy 1864 r. — Banku jeneraln. — Uspokobienie stałe.
Paryż. Renta 3%, 71.37. Lombardy 523. Amerykańskie obligi 95 1/2.
Berlin. Moskiewskie banknoty 76. Akcje kredytowe 106 1/2. Lombardy 140. Galicyjska kolej 102 1/2. Rumuńska — Kolej państwowa 205 1/2. Na Wiedeń 83 1/2. Uspokobienie bardzo stałe.
Wrocław. Pszemica 80. Żyto 63. Owies 34. Rzepak ozimy loco 248. Koniczyna 12 1/2. Kolej wchodnia.

Pociągi kolejowe na stacji lwowskiej Podzamcze. (Podług zegaru lwowskiego.)

Odechodzą do Brodów i Złoczowa o g. 11 m. 38 rano.
o „ 10 „ 34 wieczór.
Przychodzą do Lwo. z Brod. i Złoc. o „ 3 „ 42 wieczór.
o „ 3 „ 42 wieczór

L. 18980.

Licytacja

na dostawę płyt Trembowelskich. W celu zabezpieczenia rocznej dostawy (10.000) dziesięć tysięcy sztuk płyt trembowelskich do chodników dla miasta Lwowa, tudzież potrzebnych ciosów z tego samego kamienia, ogłasza się niniejszem publiczna licytacja zapomocą ofert pisemnych na dzień 9. listopada 1869 od godziny 10. do 12. przed południem w biurze budowniczym magistratu lwowskiego.

Ilość sztuk rocznej dostawy chodnikowych płyt wynosi 10.000, z których połowa ma być 18/3 calowych draga zaś połowa 12/2 1/2 albo 12/3 calowych, kształtu ściętej piramidy, której powierzchnia strona prostokątnej i gładko bez garbów, sęków lub wklęsłości obrobiona być ma, ścięcie zaś spodniej płaskiej strony w stosunku do powierzchni najwięcej 1/3 cała różnicy wynosić może.

Dla ułatwienia konkurencji przyjmować się będzie także oferty na mniejszą ilość rocznej dostawy, wynoszącej jednak najmniej 1.000 sztuk. Czas trwania kontraktowej dostawy ustanawia się na trzy lat t. j. od 1. stycznia 1870 do 31. grudnia 1872, gdyby jednak w razie przedłużenia terminu kontraktowego na lat sześć jeden lub drugi przedsiębiorca o wiele korzystniejszą cenę dla miasta Lwowa podać miał, natenczas może czas kontraktowy na lat sześć być ustanowiony; — oferenci winni zatem w ofertach swoich przedewszystkiem podać cenę wynagrodzenia, żadanego od jednej sztuki na trzyletnią dostawę, zostawiając tymże d. woli podać za razem cenę żadanego wynagrodzenia na sześcioletnią dostawę.

Cena żadanego wynagrodzenia od jednej sztuki płyty w powyż wymienionych rozmiarach, jakoteż od ciosów podług stopy ma być w ofercie słowami i liczbą wyraźnie wypisaną a nadto należy do oferty przy oferowaniu na całkowitą ilość rocznej dostawy jako wadium 1000 złr. w. a. przy mniejszych zaś partjach 10% wartości oferowanej dostawy w gotówce książeczce kasy oszczędności lub papierach państwowych według kursu przylączyc. Później wniesione, niedokładnie stylizowane lub nieopatrzone w przepisane wadium oferty, nie będą uwzględnione.

Blizsze warunki licytacyjne a względnie kontraktowe są w biurze budowniczym magistratu w godzinach urzędowych do przejżenia. Lwów dnia 16. września 1869.

Na porę jesienną i zimową na obuwiu.

TLUSZCZ

rogowo-kauczukowy nieprzepuszczający wilgoci i konserwujący skóre

Tłuszcz ten mający własność zatykania porów w skórze, czyni ją ustawicznie miękką, nietylko nieprzemakalną ale oraz nie dopuszczającą najmniejszej wilgoci do wewnątrz, a usuwając tym sposobem przystęp powietrza i wilgoci, przyludza trwałość jej w trójnasob. Zaleca się szczególnie dla zapobieżenia zamoczeniu nóg, głównej przyczyny katarów, zapaleń i rozlicznych chorób, niemniej dla gospodarzy wiejskich myśliwych i t. p.

Puszka blaszana mniejsza 50 cent., większa 80 cent. Na prowincję pocztą. Opakowanie i stempel posyłkowy 15 cent.

TLUSZCZ ROGOWY (Hornfett).

Niezrównany środek do skór, rzemieni, pałów, szorów i t. p., nadaje on tę miękkość i ciągłość skórze, która zapobiega łamaniu i pękaniu. Niszczy i ni-przypu-zeza roduju mólów toczących nieraz używanych i w składach trzymanych przedmiotów skórzanych (próchnieniu). Skóry lakierowane pociągają się z odwrotnej strony.

Fłaszka 60 cent. Kamionka (plnecr) 1/20 Laboratorium chemiczne Władysława Tępy, ulica Wałowa nr. 288 m. we Lwowie. 3163 1-6

AVISO.

Tylko Originalne Singera maszyny do szycia przez przyniętych komitetów wystawy w przymyśle w Salzburgu i Altonie uznane zostały za zastęgujące na pierwszą nagrodę i dyplom honorowy i takowami zostały zaszczycone.

Na wystawie w Altonie jednocześnie znajdujące się oryginalne maszyny Grovego i Bake- ra, jak również oryginalne maszyny Illovo, otrzymały tylko drugą nagrodę, naśladowane zaś Wbeelera i Wil- sonda trzecią. Podjęmy to do wiadomości szanownych naszych odbiorców. Skład główny w Wiedniu, 13. O- peraring. Skład główny we Lwowie Ulica Sykstuńska (w domu Bernateina.) 3083 2-9 Scherz & Friedländer.

Wydawca: Witalis W. Smochowski. Właściciel: Jan Dobrzański. Redaktor odpowiedzialny: Platon Kostecki. Drukarnia Kornela Pillera.

Do najęcia.

STAJNIA na 4 do 6 koni i jedna lub dwie wozownie, tudzież piwnica, na owoce lub wino. Ulica Pańska nr. 508 3162 1-3

JERZY PACALI

nauzciciel tańców

uwidamia Szanowną Publiczność, że udziela w domach prywatnych, w pensjonatach, jakoteż w swoim pomieszkaniu lekcyj wszelkich towarzyskich, narodowych i solotanców, w sposób najłatwiejszy. Osoby życzące sobie pobierać naukę tańców, raczą się zgłosić do mieszkania jego przy ulicy wyższej Ormiańskiej pod l. 126 m. w kamienicy dr. Stupnickiego na pierwszym piętrze. 3153 1-1

Gra w Oryginalne premowe losy państwowe wszędzie jest prawnie dozwolona.

100,000 talarów prus.

Jako najwyższa wygrana, 100.000. 60.000, 40.000, 20.000, 16.000, 10.000 2 po 8.000, 3 po 6.000 3 po 4.800, 4.400, 3 po 4.000, 4 po 3.200, 5 po 2.400, 11 po 2.000, 1.400, 29 po 1.200, 131 po 800, 6 po 600, 5 po 480, 156 po 400, 205 po 200, 6 po 120, 281 80, 11.800 po 44 l. t. d. Wygranych zawiera najnowsze wielkie losowanie kapitałów, przez wysoki rząd zatwierdzone i poręczone.

20. i 21. tego miesiąca

będzie miało miejsce pierwsze ciągnięcie wygranych a każdy z wyciągniętych losów wygrać musi: 1 cały oryginalny los kosztuje 3 zł. 50 ct. 1 połowka oryg. losu " 2 " 75 " 1 ćwiartka " " " 30 "

Wszelkie nadsyłane nam zlecenia wykonywane są szybko i z zachowaniem milczenia. Listy ciągnięcia i wygrane pieniądze bezwzględnie po ukonczenu ciągnięcia. Plany bezpłatnie.

W ciągu 6 tygodni wypłaciliśmy dwukrotnie największe wygrane 327.000 2 razy po 50.000 i 2 razy po 10.000. Takiego szczęścia żaden inny kantor nie doznał.

Cności w zaleceniach podobnych kantorów figurują również wielkie wygrane, upraszamy we własnym interesie o przekonanie się przednio o sprawiedliwości tego co każdy hamburski kupiec sumiennie przyzna. 3118 4-6

Prosimy zgłaszać się wprost do Gebrüder Lilienfeld Banquiers in Hamburg

Prawdziwe Haarlemskie Cebulki Hyacyntowe

tulipany, krokusy, anemony it. p. w najpiękniejszych gatunkach i kolorach po cenach umiarkowanych w składzie nasion i t. p.

JULIUSZA ADAMA we Lwowie, przy placu Marjackim pod l. 371. 1-4

Owczarnia zarodowa

w Hujozu 3161 1-3 pod Rawą Ruską

ma do sprzedania kilkanaście baranów dwuletnich, pochodzenia z Siedlisk, bonitowanych przez Wo Karśnickiego po cenach od 20-45 złr. i 1 złr. na stajnię.

Wentylatory nierobiące hałasu

najnowszej konstrukcji C. Schiele'go w Frakfurcie n. M.

Dla kowalstwa, topienia żelaza miedzi i t. d. deca przy nitowaniu i do innych ogni, do wysuszenia, suszenia rozmaitych przedmiotów, do przewlekania fabryk, okrętów, kopalni i t. d. do ozlebiania i t. d. Przenośne ogniska kowalskie i kuźnie polowe. 3150 1-5

Jedyny reprezentant dla Austriacko-węgierskiej monarchii August Frank,

Ingenieur Bureau und Maschinenhandlung, Landstrasse, Markergasse, 21 w Wiedniu.

Uzdolniony fryzjer damski.

Czyniąc zadość wymaganiom Szanownych Dam postarałem się o fryzjera wydoskonalonego w sztuce damskiego czesania, którego polecam z całą pewnością, jako zupełnie odpowiadającego, pod względem mody i gustu najwybredniejszym nawet wymaganiom. Ceny czesania damskiego: abonament miesięczny w domu 12 złr. jedno czesanie w domu 1 " jedna lekcja czesania 2 "

Upraszając o jak najliczniejsze zamówienia, zwracam uwagę na znaczny zapas artykułów toaletowych i wszelkie wyroby z włosów, odznaczające się lekkością starannym wykończeniem i cenami umiarkowanymi. Polecam oraz salon fryzjerski dla mężczyzn, w którym ku większej dogodności Szanownych Panów, urządziłem znać z praktyczności maszynę angielską do szrotkowania włosów na głowie.

Florjan Skulski, fryzjer przy ulicy Sykstuńskiej pod l. 222, we Lwowie. 314 1-4

Naturalne Wody mineralne.

Zamówienia naturalnych wód mineralnych, a szczególnie wody Selterskiej, Em-skiej (Krähen et Kessel), Fachingerskiej, Weibachskiej, Schwabachskiej, Geilnaw-skiej, jak również wody zawierającej kwas węglowy ze źródła Apolinarego, zawsze świeżego napełnienia 3015 27-9

po oryginalnych cenach zdrojowych załatwia bezwzględnie H. D. Dresler we Frankfurcie n. M.

Doktor medycyny

pożadany jest w miasteczku Ryma-nowie w Sauckiem — gdzie o ułat-wieniu pobytu Zarząd gminy na za-pytania frankowa-e wiadomość udzieli. Ze strony Zwierzchności gminnej. Rymaków d. 4. października 1869. Kaczorowski burmistrz.

3159 1-3

Towarzystwo czerniowieckie pod protekcją najdostojniejszej arcyksiężniczki Gizeli stojące.

mające na celu wspieranie biednych wdów i sierot, po ofcjalistach, ofcjerach, księżach nauczycielach itp. pozostałych, wyjednało pozwolenie na loterię fantową, której ciągnięcie nastąpi dnia 31. grudnia 1869.

Ponieważ losy teje, kosztownie wyposażonej loterii, 1000 wygranych zawierają przeto w celu rozprzedania rozesłaliśmy takowe do wysokiej c. k. armii, do prześwietych urzędów, zakładów oświaty, dobroczynności itp. i wypada się nam spowiedzieć, że wszyscy dobrodzieje ludzkości, przedziwili, które w myśli godziwej podjęte, przez nabycie biletów loterii do pomnożenia funduszu i otarcia łez biednych sierot i wdów przeznaczonych, podług sił swoich dopomóż zechcą. 3165 1-3

Poczta

w Ludzie i przyjemnem miasteczku 1/4 mili od kwatera położona niosąca rocznie 60 złr. dochodu brutto jest pod bardzo korzystnymi warunkami do zamiany, za podobną lub nawet mniejszą dochodami połączone. Blizszą wiadomość udziela się na listy przesłane N. W. 640 post. restante Wieliczka.

W dniu 20. października rozpocznie się najbliższe losowanie kapitałów

za poręczeniem i pod dozorem rządu wolnego miasta Hamburga przypada 25.000 wygranych w ogólnej kwocie

3,677.400 mark.

do podziału. Między temi znajdują się główne wygrane 250.000, 200.000, 190.000, 170.000, 165.000, 162.000, 160.000, 158.000, 156.000, 155.000, 153.000, 152.000, 100.000, 50.000 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 12.000, 11.000, 10.000, 8.000, 6.000, 5.000 3.000, 2.000, 1.000, 500, jako też wiele znacznych i mniejszych wygranych, które to ostatnie w całość pokrywają.

Tylko wygrane będą wyciągnięte 1 cały los oryginalny kosztuje 3 1/2 zł. 1 połowka oryg. losu czyli 1/4 ćwiartki kosztują 1 1/2 złr.

W naszym kantorze w nieprzerwanym szeregu padają większe wygrane, między wieli innymi 152.000, 100.000 i t. d. i t. d. Wszelkie zlecenia połączone z remesami załatwiamy się szybko i z zachowaniem tajemnicy. Listy ciągnięcia i wygrane pieniądze przesyłają się bezwzględnie po ukonczenu ciągnięcia. Upraszamy o zgłaszanie się wprost do wyłączenia na ten cel umocowanego domu bankowego. 3180 6-8

Adolf Lilienfeld & Co. Hamburg.

Przestroga.

Niektórzy handlarze nafty sprzedają źle oczyszczoną i zapalną, a przeto liczą łatwo eksplodującą naftę, oświadczając kupującym, iż to jest nafta mego wyrobu i że sklep do mnie należy. Gdy to niuczciwie podszycanie się pod obcą firmę, dyskredytując mój wyrob, mnie skode wyrażda, a szanowna publiczność kieszka naftę drożej płaci jak w moich składach dobra kosztuje; zwracam przeto ni-niejszem uwagę, że naftę mego wyrobu w następujących sklepach po cenach stałych sprzedaje a mianowicie:

- 1) naprzeciw sądu kryminalnego na Hallickiem; 2) obok cukierni Zmudzńskiego w domu Stromengera; 3) obok cerkwi ruskiej ulica Ruska; 4) za komorą oclną na Lyczakowie; 5) naprzeciw ujeżdżalni p. Leśniewicza idąc ku Strzelnicy; 6) naprzeciw handlu korzennego pana Ballahana w domu p. Wajdy; 7) za Wydziałem kraj ulica Szeroka; 8) w domu dawniej Krepów na Kra-kowskiem; 9) naprzeciw Łaźni na Zółkiewskiem; 10) w mojej fabryce nafty naprzeciw św. Euzarza.

We wszystkich tych miejscach dostanie naftę mego wyrobu, czystą, dobrą i nie-eksploдную. Piotr Młaczynski 3092 2-2 fabrykant nafty we Lwowie.

Wyprzedaż olejnych obrazów

(nie olejnych druków) malarzy paryżkich i wiedeńskich, oprawnych w eleganckie ramy złocone, po części pod szkłem i wykładane perłową macią; a mianowicie:

Obrazy świętych, studja głów, i krajobrazów, po zdumiewająco niskich cenach.

Nabyć także można paryżkich zegarów pozłoczonych pod kloszem, do nakręcania co 8 dni z przyrządem do bicia po cenach fabrycznych. Ulica Hallicka przy rogu Wałowej ulicy. Wyprzedaż od godziny 9. z rana do godziny 5. popołudniu. 3100 1-4

Obwieszczenie.

Wzywa się P. T. akcjonariuszów pierwszego Galicyjskiego Towarzystwa akcyjnego rektyfikacji i wywozu spirytusu, którzy dotychczas rozpisanej wkładki do 24. marca 1869 od podpisanych akcji nie uiszcili, by takowe w 8 dniach od czasu niniejszego ogłoszenia złożyli raczyli, w przeciwnym bowiem razie rygor. §. 8. statutu i §. 220, 221, 222 prawa handlowego zastosowanym będzie.

Wpłaty przyjmują: Filia Banku Anglo-austriack. we Lwowie, Bank F. J. Kirchmayer i Syn w Krakowie, Handel Igaacego Schniricha w Czerniowcach.

Czerniowce dnia 2. października 1869. Z Rady zawiadowczej. 3154 2-3

„UNIA“

Pismo polityczne, wychodzi we Lwowie od dnia 15. Września trzy razy tygodniowo: we Wtorki, Czwartki i Soboty o godzinie 3 po południu.

Prenumerata wynosi:

	w miejscu	pocztą.
Od dnia 15. września do końca roku 1869	2 zł. 35 ct.	2 zł. 90 ct.
" " 15. " do końca marca 1870	4 " 35 "	5 " 30 "
rocznie	8 " — "	9 " 60 "
czwarterocznie	2 " — "	2 " 40 "
półrocznie	4 " — "	4 " 80 "

Dla Prus i Rzeszy niemieckiej: czwarterocznie 2 talary 5 sgr.

Prenumerować można na wszystkich pocztach: we LWO-WIE w księgarni SEYFARTA i OZAJKOWSKIEGO, liczba 50, Rynek główny — w KRAKOWIE w Księgarni W. JAWORSKIEGO. 3149 2-3

Obwieszczenie.

Rada zawiadowcza pierwszego Galicyjskiego akcyjnego Towarzystwa Rektyfikacji i wywozu spirytusu, ma zaszczyt niniejszem zawiadomić Szanownych P. T. Akcjonariuszów, że akcje z dołączonymi kuponami, za zwrotem kuponów tymczasowych, po uskutecznionej całkowitej wpłacie podpisanej sumy, z wyrównaniem zaległych odsetków zwłoki, Szanownym P. T. akcjonariuszom wydane zostaną. Akcje podnosić można w Czerniowcach „dom Mikulego“.

Czerniowce dnia 5. października 1869.

Z Rady zawiadowczej.

3155 2-3

Kantor wymiany

c. k. uprz. gal. akcyjnego

BANKU HIPOTECZNEGO

kupuje

już od dnia dzisiejszego

po najwyższych kursach

kupony płatne w srebrze d.

1. listopada b. r. od akcyj i obligacyj pierwszeństwa

kolei Czerniowieckiej.

Kupuje i sprzedaje zarazem wszelkiego rodzaju efekta i monety, eskontuje i wypłaca wszystkie kupony

pod warunkami najprzystępniejszymi Lwów dnia 5. października 1869. 3107 6-9